

AGGRESJON HOS HUNDER

I USA er størstedelen av de undersøkelser som tar for seg forekomsten av hundebitt rettet mot barn. Europeiske undersøkelser viser også at barn har den største risikoen for å bli bitt, og at barn under 14 år oftest er involvert i skader med hunder. Hendelser med hunder som biter blir tett fulgt opp av media og diskusjoner om forbud av raser blusser opp.

Barnets egen hund

En belgisk undersøkelse har sett på hva som kjennetegner hundebitt rettet mot barn. Av 100 ulykker skjedde 65 av tilfellene i hjemmet med barnets egen hund. Samtlige 65 tilfeller skjedde mens barnet var alene med hunden uten tilsyn av voksne.

Spesielt når det gjelder hund og barn er språket veldig forskjellig. Barn vil ofte være i tett kontakt med hunder og klemme dem. For en hund kan dette være svært ubehagelig og den vil i noen tilfeller trekke seg unna for å få fred. Spesielt hvis hunden ikke er vant til barn kan dette skape store problemer. Det gjelder å venne hunden til barn slik at den ikke blir forskrekket og redd over barns plutselige bevegelser og støy.

Samværet mellom hund og barn burde være en behagelig og positiv opplevelse for begge parter, og man kan ikke understreke nok viktigheten av at barn og hunder alltid skal være under oppsyn av voksne slik at misforståelser unngås. Det er svært viktig å forebygge kommunikasjonsproblemer ved å sette opp klare regler for barns håndtering av hunden. Hund og barn skal skilles ved de første tegnene på at hunden synes situasjonen er ubehagelig.

Hvilke hunder biter?

Standardreaksjonen fra massemedia har vært slik at hvis en hund av en bestemt rase biter et menneske, så er alle hunder av denne rasen farlige. Dersom man ser på bittstatistikken over bestemte raser skal man ta høyde for populasjonen og populariteten av disse. Ofte hører vi om Schäferer, Rottweilere og Golden Retrievere som biter barn og voksne. Det er ikke særlig overraskende ettersom disse, i mange av verdens land, fremdeles er de mest populære hunderasene, både som brukshunder og familiehunder.

Det er heller ikke slik at store hunder biter mer enn små hunder. Men store hunder biter ofte mer alvorlig enn små hunder. Det er stor forskjell på hvor mye skade eksempelvis en chihuahua og en rottweiler kan gjøre, fordi det er en stor forskjell på størrelsen av deres tenner, deres krefter og ikke minst deres høyde.

Utseendet på en farlig hund

De fleste av oss, enten vi selv har hund, ikke har hund eller er redd for hunder, har dannet oss et bilde av hvordan en farlig og aggressiv hund ser ut. Vi skal huske på at et slikt bilde har vi ikke skapt selv og det tar lite hensyn til egne erfaringer. Hundene som blir fremstilt i medier er ofte store, har forårsaket store skader som oftest på barn i ansiktsregion og passer rett inn i standarden for folks oppfatning av "farlige hunder".

Ofte får vi ikke vite noen om hundens historie, oppdragelse, forhistorien og hendelsesforløpet mht. til angrepet som ville gitt oss et mer helhetlig bilde av situasjonen. Som nevnt tidligere vil en stor hund gjøre større skade ved et angrep/bitt og taes mer alvorlig, noe som er helt riktig. Men det vil ikke være riktig å si at store hunder biter oftere enn små hunder. Ofte kan man se små hunder med en mye lavere terskel for aggresjon enn store hunder. Dette har med hundens naturlige drifter og opphav å gjøre, samt at små hunder oftere bruker aggresjon for å beskytte seg selv pga. sin størrelse. Bitt fra en liten hund taes sjeldent alvorlig og rapporteres ikke ettersom skadene ofte er minimale. Vi tar det rett og slett ikke seriøst og oppfatter ikke oppførselen som et alvorlig problem slik vi ville gjort med en større hund.

Forbud skaper angst

Ved forbud av hunderaser vil bildet av hvordan en farlig hund ser ut bli enda klarere for oss. Det eksisterer mange ulike raser og blandingsraser som for oss kan se ut som de forbudte rasene og dermed gi oss en følelse av frykt, redsel og usikkerhet, både for oss selv og våre egne hunder.

Hvilke raser som anses som "farlige" er nærmere definert av Landbruksdepartementet. Pit Bull Terrier er den hunderasen som er mest kjent som "kamphund". Treningen av kamphund og bruken av disse i hundekamper kan ikke karakteriseres som annet enn ren dyremishandling. I tillegg til de dyrevernmessige problemene utgjør

kamphundene en alvorlig trussel ovenfor både mennesker og andre dyr dersom de kommer ut av kontroll.

Vi skal huske på at dersom hunder har fått en trygg og naturlig oppvekst med skikkede eiere og ikke har smerter eller alvorlige mentale sykdommer, vil ingen av dagens lovlige hunderaser og blandinger av disse, kunne karakteriseres som farlige hunder i utgangspunktet. Skal vi ikke heller ta sikte på å analysere hundeeierne først?

Aggresjon er naturlig

Aggresjon fra en hund kommer ikke uten mening og det finnes alltid en grunn for denne oppførselen, i det minste fra hundens perspektiv. Hunder kommuniserer forskjellig enn mennesker. De iakttar nøye din eller andre hunders måte å stå på, haleposisjonen, ansiktsuttrykk øyekontakt og lukt. Mange problemer oppstår på grunn av kommunikasjonsproblemer mellom to raser eller mellom hund og menneske. Det finnes flere forskjellige typer aggresjon hos hunder. Aggresjonen kan bli fremkalt av frykt, beskyttelse eller deres sosiale rang. Atferdsmessig har hunden fremdeles mye av ulven i seg.

Hundeeiers ansvar

Det er ingen tvil om at det er forferdelig for dem som blir utsatt for hundebitt som kan være smertefulle, potensielt invalidiserende og i noen tilfeller dødelige. Den farligste holdningen hos mange hundeeiere er kommentaren: "min hund kunne aldri finne på å bite, den er bare snill". Man glemmer at å bite er en del av hundens naturlige atferdsreportoar i pressede situasjoner, som det er for mennesker å slå eller å reagere med frykt, aggresjon og slag i situasjoner som gjør oss veldig redde. Det finnes ikke søte, snille hunder som aldri biter og slemme hunder som biter.

Man må holde øye med de signaler hunden sender før den evt. går til det skritt å bite. Derfor kan det ofte virke som et bitt fra en hund kom helt uventende og uten forvarsel, noe som nesten aldri stemmer overens med de faktiske forhold. Hundens signaler kan være så svake at den vanlige hundeeier ikke har registrert dem. Alle hundeeiere har et ansvar når det gjelder å tilegne seg kompetanse på atferd hos hund.

Hvor og når?

Selv om terskelen for å reagere med bitt kan variere fra hund til hund og avhenger av både rase, oppvekst, dressurmetoder, oppdretter, eier, og individ, vil allikevel de fleste hunder kunne reagere med aggresjon ved følelsesmessige konflikter, inkonsekvente omgivelser og feilkommunikasjon. Det vil med andre ord si at en hund biter ved angst, forsvar, frustrasjon osv.

Hundeeiere kan gjøre forskjellige ting som kan være med på å utvikle en bitende hund. Feilkommunikasjon, tap av tillit og usikkerhet kan oppstå ved harde og urettferdige avstraffelsesmetoder og/eller mangel på lederskap, rutiner og regler pga. inkonsekvent omgang med hunden. Atferden kan være derfor være utløst av personer og situasjoner som hunden ikke er sosialisert i forhold til, berøring på sensitive kroppsdeler eller situasjoner og redskaper som assosieres med straff. Utstrakt bruk av fysisk straff kan føre til passivitet (lært hjelpeløshet), innlæringsproblemer, samt utløse frykt og aggresjon hos hunden.

Kurs og kompetanse

Det beste en hundeeier kan gjøre er å tilegne seg mye kunnskap om rasen man anskaffer seg, samt delta på kurs og forelesninger som kan øke forståelsen for hunders atferd og mentale oppbygning. Dette kan være nyttig selv om man anser seg selv som en erfaren hundeeier. Man blir aldri ferdig utlært på hund. Alle raser er ulike og det finnes store individforskjeller innad i rasene. Å være hundeeier innebærer et stort ansvar, ettersom man er ansvarlig for dyrets oppførsel i alle situasjoner.

Ulike typer aggresjon

Dominansaggresjon

Hunder er sosiale dyr og dominansaggresjon motiveres av en utfordring til hundens sosiale status i familiegruppen. Knurring når du forstyrrer eller flytter hunden vekk fra favorittplassen, eller vekk fra møblene er en indikasjon på en dominansaggressiv hund.

Fryktaggresjon

Fryktaggresjon oppstår når en hund står i fare for å bli skadet, eller den i alle fall tror det. Reaksjonen avhenger av hunden og dens oppfatning av faren, ikke alltid virkeligheten. Fryktaggresjon kan oppstå når hunden befinner seg i en ubehagelig situasjon eller miljø, eller en handling som minner dem om en tidligere ubehagelig opplevelse. Slik aggresjon kan komme til uttrykk mot egen eier dersom hunden blir hardt straffet/korrigert.

Beskyttende, Territoriell eller Besettelsesaggresjon

Disse typene har utsprunget fra beskyttelsesinstinktet til hunden og kan rettes mot mennesker eller dyr. Beskyttelsesaggresjonen kommer fra hundens ønske om å beskytte familiemedlemmer; mennesker eller andre dyr. Territoriell aggresjon kan forbindes med beskyttelse av huset, bilen eller deres sengeplass. Besettelsesaggresjon er trangten etter å beskytte sin mat, tyggeben, leker eller en matbit fra søppeldunken.

Indirekte aggresjon

En hund som er oppspilt aggressivt og blir hindret i å handle kan rette sin aggresjon mot noe eller noen andre. To familiehunder som befinner bak samme gjerde og er hindret i å reagere mot en trussel e.l. kan gå løs på hverandre. Indirekte aggresjon starter med en annen form for aggresjon, så eieren må ta fatt i den faktiske årsaken, og ikke indirekte aggresjonen.

Smerteaggresjon

Selv om det ikke finnes noen tydelig medisinsk feil/sykdom, kan noen medisinske tilstander frembringe ubehag og irritasjon. Denne type aggresjon oppdages ofte når en ellers glad og munter hund oppfører seg aggressivt i tidligere kjente situasjoner, eller uventede situasjoner. Eks. tannsykdommer, ørebetennelser, skjelettlidelser m.m.

Signaler til advarsel:

Hvis du oppdager noen av disse signalene til aggresjon, trenger du hjelp fra en profesjonell trener eller en atferdsspesialist.

- . Nekter å legge seg ned eller sitte på kommando
- . Overser deg eller dine barn
- . Knurrer mot deg og dine barn
- . Nekter å fjerne seg fra møbler
- . Stopper å tygge eller spise når du nærmer deg
- . Knurrer av hvem som helst grunn, annet en lek

Det finnes mange flere signaler du bør legge merke til, og hvis du har mistanke om at hunden din er på vei til å bli aggressiv bør du oppsøke profesjonell hjelp.